

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

- 1.1 ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ โรงเรียน
- 1.2 ครูโรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ จำนวน 17 คน
- 1.3 นักเรียนโรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ จำนวน 308 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ โรงเรียน
- 2.2 ครูโรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ จำนวน 17 คน
- 2.3 นักเรียนโรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ จำนวน 170 คน

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie &

Morgan. 1970 : 608)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) เพื่อค้นหาปัญหาและกระบวนการการนิเทศภายใน รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพพร้อมด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครบถ้วน ผู้วิจัยมุ่งศึกษากระบวนการการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศภายใน

ขั้นที่ 2 การดำเนินการนิเทศภายใน

ขั้นที่ 3 การติดตามและประเมินผลการนิเทศภายใน

ขั้นที่ 4 การสรุปและรายงานผลการดำเนินการนิเทศภายใน

ขั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศภายใน

1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับการนิเทศภายใน

1.2 การสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนในเรื่องความคิด ความรู้สึกลึก และพฤติกรรมที่ต้องการศึกษา

1.3 การสนทนากลุ่ม (FGD) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความคิด ความเข้าใจในหัวข้อที่ตั้งไว้จากการสนทนาในกลุ่มนั้นๆ รับทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงานการนิเทศภายใน แล้วร่วมกันกำหนดแนวทางวางแผนการนิเทศภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

1.4 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน

1.5 ประชุมแบบมีส่วนร่วมร่วมกับคณะครูในโรงเรียน เพื่อร่วมกันวางแผน ปรับปรุงแผนการนิเทศภายในของโรงเรียน

1.6 นำแผนการนิเทศภายในแจ้งที่ประชุมคณะครู ทราบและดำเนินการต่อไป

ขั้นที่ 2 การดำเนินการนิเทศภายใน

2.1 ดำเนินการนิเทศภายใน โดยใช้กิจกรรมการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

โดยมอบหมายให้ครูผู้นิเทศ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ ร่วมกันเป็นผู้ดูแล ให้การแนะนำครูผู้สอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีทักษะ ความรู้

ความสามารถตามมาตรฐานของแต่ละสาระการเรียนรู้ เช่น ด้านการพูด การอ่าน การเขียน การฟัง และการคิดวิเคราะห์ และเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน

2.2 กิจกรรมการนิเทศติดตามสร้างขวัญกำลังใจ มอบหมายให้ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ โรงเรียน คูแล ให้กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่สอนของครูผู้สอนอย่างทั่วถึง

ขั้นที่ 3 การติดตามและประเมินผลการนิเทศภายใน

จัดประชุมคณะครูและผู้เกี่ยวข้อง จัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ขั้นที่ 4 การสรุปและรายงานผลการดำเนินการนิเทศภายใน

จัดประชุมคณะครูและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปผลและร่วมกันวิพากษ์ การดำเนินการนิเทศภายใน และจัดทำรายงานผลการนิเทศภายใน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการวิจัย 3 ชนิด ได้แก่

1.1 แบบสอบถาม เรื่อง กระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

1.2 แบบสังเกต ใช้สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู ในระหว่างการดำเนินการนิเทศภายใน

1.3 บันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย นำเสนอ ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สำหรับครูผู้สอน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถาม สภาพปัจจุบัน ปัญหากระบวนการการนิเทศภายใน

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู สำหรับนักเรียน เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู โดยลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และให้คะแนนดังนี้คือ

5 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นนำคะแนนมาแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ระดับการปฏิบัติ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

2.2 แบบสังเกต ใช้สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู ในระหว่างการดำเนินการนิเทศภายใน

2.3 การสนทนากลุ่ม เป็นการสนทนากลุ่มตามความเป็นจริงที่เกี่ยวกับการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

3. วิธีสร้างเครื่องมือ

3.1 แบบสอบถาม

3.1.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนด โครงสร้างแบบสอบถาม

3.1.2 ขอคำปรึกษาแนะนำ จากผู้เชี่ยวชาญการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบ

แบบสอบถาม

3.1.3 สร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างที่กำหนด

3.1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญการวิจัย จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ตรวจสอบเนื้อหาให้สอดคล้องกับกระบวนการการนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1) นายสมหมาย โมขรัตน์ กศ.ม. วัดผลและประเมินผลการศึกษา

ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านการวัดและประเมินผล

2) นายประทีป แสงแก้ว กศ.ม. วิชาเอกภาษาไทย ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา

3) นายชาญชัย เคนหงส์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านการวัดและประเมินผล

4) นายไชยยา อะการวัง กศ.ม. วัดผลและประเมินผลการศึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านสถิติ

5) นายพงษ์ศักดิ์ ถวิลไพโร ศศ.ม. ไทยคดีศึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านการวัด และประเมินผล

3.1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2 วิธีสร้างแบบสังเกต ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสังเกตของ บุญชม ศรีสะอาด (2543 : 71-75)

3.2.2 วิเคราะห์ข้อคำถาม เพื่อสร้างข้อคำถามที่สัมพันธ์กับการนิเทศภายใน

3.2.3 นำข้อคำถามที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญตามข้อ 1.3.4 ตรวจสอบความถูกต้อง ความตรง ครอบคลุมเนื้อหา

3.2.4 ปรับปรุง แก้ไขข้อคำถามตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ

3.2.5 จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

3.3.1 กำหนดปัญหาหรือหัวข้อ รวมทั้งคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้เหมาะสม

3.3.2 กำหนดกรอบการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.3.3 กำหนดทีมงาน ประกอบด้วย ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator)

ผู้จดบันทึก (Note taker) และผู้ช่วยทั่วไป (Assistant)

3.3.4 สร้างและทดสอบแนวคำถาม

3.3.5 เลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.3.6 จัดการสนทนากลุ่ม

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแบบสังเกตและประเด็นการสนทนากลุ่ม ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เป็นผู้ตรวจสอบความ

ตรงเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ หลังการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4.2 การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแบบสังเกตเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ไปทดลองกับครูผู้สอน จำนวน 10 คน และนักเรียนจำนวน 50 คน ในโรงเรียนเขาไร่ศึกษาซึ่งมีบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ และนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2552 ถึง มีนาคม 2553

ตารางที่ 1 ปฏิทินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ระยะเวลา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา กระบวนการ นิเทศภายใน โรงเรียนวังยาว ศึกษาวิทย์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	พ.ย. - ธ.ค. 2552	1. ผู้บริหาร 2. ครูผู้สอน	1. แบบสอบถาม 2. สันทนา กลุ่ม (Focus Group Discussion)	1. สอบถาม ผู้บริหารและครู 2. การสนทนา	1. วิเคราะห์ - ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) - ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) - พรรณนา วิเคราะห์
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ระยะเวลา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	วิธีการเก็บรวบรวม	การวิเคราะห์ข้อมูล

				ข้อมูล	
เพื่อศึกษาผล การนิเทศภายใน โรงเรียนวังยาว ศึกษาวิทย์	ม.ค. - มี.ค. 2553	1. ครูผู้สอน	แบบ ประเมิน การนิเทศ ภายใน	การประเมิน	1. วิเคราะห์ - ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) - ค่าส่วน เบี่ยงเบน
อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัด มหาสารคาม		2. นักเรียน	แบบสอบ ถามความ พึงพอใจ ของ นักเรียน	สอบถาม	มาตรฐาน (S.D.) -พรรณา วิเคราะห์

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการพรรณนาเชิงเนื้อหา และเปรียบเทียบเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล ได้แยกข้อมูลออกเป็นกลุ่ม และเปรียบเทียบเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล ตามมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

1.3 จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามหมวดหมู่ ตามขอบเขตของข้อมูล ตามกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. การจัดกระทำกับข้อมูล

2.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีตรวจสอบแหล่งข้อมูล แหล่งที่จะตรวจสอบ ได้แก่ แหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคล แหล่งเวลา หมายถึงว่า ถ้าเวลาต่างกันข้อมูลจะเหมือนกันหรือไม่ แหล่งสถานที่ หมายถึงว่า ถ้าสถานที่ต่างกันข้อมูลจะเหมือนกันหรือไม่ แหล่งบุคคล หมายถึงว่า ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่

2.2 การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation)

คือการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกันเพื่อ รวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีสังเกตควบคู่กับการซักถามพร้อมกันนั้นก็ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบด้วย เมื่อได้ตรวจสอบด้วยวิธีการดังกล่าวแล้ว ได้ข้อมูลเหมือนเดิมแสดงว่า ข้อมูลมีความแม่นยำ (Validity) และมีความเชื่อถือได้ (Reliability)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2541 : 238)

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	f	แทน	ความถี่ของคะแนนแต่ละตัว
	fx	แทน	ผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2541 : 251)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่ม
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสองทั้งหมด